

Nõukogude ÕPETAJA

ENSV HARIDUSE RAHVAKOMISSARIAADI JA HARIDUS- JA KUNSTITÖÖLISTE AMETIÜHINGU HÄÄLEKANDJA.

Nr. 9

Reedel, 9. märtsil 1945. a.

Hind 20 kop.

Rahvusvaheliseks naistepäevaks

Käesoleva aasta 8. märtsil tähistasid Nõukogude Liidu naised Rahvusvahelist naistepäeva Punaarmee erakorraliste võitute tähe all. Nõukogude vägede purustavad löögid saksa fašistlike anastajate pihta ja nende väljakihutamine Nõukogude Liidu piiridest sügavale Saksamaa pinnale on andnud nõukogude naistele Punaarmee igakülgselt abistamiseks uut jõudu ja indu.

Isamaasõja möödunud aastate kestel on nõukogude naine näidanud kogu maailmale, millisteks kangelastegudeks ta on valmis armastatud kodumaa abistamiseks. See erakorraline ind ja tahe oma sügavasti armastatud kodumaad rasketel päevadel abistada on seletatav sellega, et nõukogude naised, nagu kogu nõukogude rahvas, on tihedalt sidunud oma saatuse ja tuleviku nõukogude võimuga, milline on esimese valitseva võimuna inimkonna ajaloo tõstnud naise väärilise kõrgusele ja andnud talle mehe kõrval kätte ta õige positsiooni.

Ajalooost me teame, et naine on sajandite kestel olnud rõhutatud olukorras. Esmakordselt täiesti vabana ja üheõigusisena on ta ennast tundnud alles nõukogude võimu juures. Proletariaadi diktatuur hävitas oma võimulestuks esimestel kuudel kõik seadused, mis rõhustid naist või takistasid tema õiguslikku ja loomupärast arenemist.

Juba noore nõukogude riigi esimestest sammudest alates astus nõukogude naine kindlalt ja veendunult täisõigusliku liikmena sotsialismi eestvõitlejate ja ülesehitajate võimsatesse ridadesse. Neil päevil ütles Lenin: „Meil pole vaja mitte ainult organiiserimistööd miljonilises ulatuses. Meil on vaja organiseerimistööd ka kõige väiksemas ulatuses, mis annab võimaluse töötada ka naistele. Naine võib töötada ka sõjatingimustes, kui on tegemist armee abistamisega, agitatsiooniga tema keskel. Naine peab kõigest sellest aktiivselt osa võtma, et Punaarmee näeks, et tema eest muretsetakse, tema eest hoolitsetakse.“ (Teosed, kd. XXIV, lk. 471.)

See Lenini soov ja need sõnad on läinud kõige suurema täpsusega täide. Juba käesoleva sõja esimesil päevil algas nõukogude naiste massiline töö Punaarmee abistamiseks. Nõukogude naised mitte ükski ei asendanud Punaarmeesse siirdunud mehi nende vabanenud töökohtadel, vaid astusid ka ise, relv käes, fašistliku metsalise vastu ja aitasid teda purustada. Nõukogude naiste kangelasteod rindel ja partisaniüksustes on kirjutanud helgeid lehekülgi Isamaasõja ajalukku. Mitte vähema kuulsusega tegusid on nõukogude naised sooritanud rinde tagalas oma igapäevases, Punaarmeed abistavas tööprotsessis. See kõik on olnud võimalik vaid selle tõttu, et nõukogude kord on andnud naisele mehega võrdsed õigused, on talle andnud täieliku võimaluse arendada ja rakendada oma loovaid jõude rahvamajandusliku, teadusliku, kunstilise, tehnilise ja kultuurilise ülesehitustöö kõigil aladel. Stalinlik konstitutsioon ütleb:

„Naistele antakse NSV Liidus mehega võrdsed õigused kõigil majanduslikul, riiklikul, kultuurilisel ja ühiskondlik-politilisel elu aladel.“

Nõukogude naine on temale antud õigusi ka täiel määral kasutanud. Temas on tekkinud tung teaduse järele, hariduse järele, soov saada kõigiti eesrindliku nõukogude kodaniku vääriliseks.

Ligi miljon naist töötab Nõukogude Liidus inseneridena, tehnikutena, õpetajatena, arstidena, teaduslike töötajatena jne. Miljon — see arv kõneleb enese eest ise. See on näide sellest, et nõukogude naine on tõusnud oma Lääne-Euroopa kaasõdedega võrreldes küündimatu kõrgusele.

Nõukogude Liidu kõrgemat õpetus- ja teaduslikke institutsioone on tulvil naisi. Nii õppis 1. jaanuaril 1938. a. NSVL kõrgemates õppeasutustes enam kui kaks korda rohkem naisi kui kõigis teistes Euroopa riikides kokku. Nõukogude Liidu teaduslikest tööstistest moodustavad naised 37,2 protsenti ja nende seas on silmapaistvaid, rahvusvahelise kuulsusega teadlasi. Nõukogude naiste eesrindlikest töösaavutustest kõneleb ainuüksi see asjaolu, et juba enne suurt Isamaasõda tunnustati ligi 9 miljonit naist Nõukogude Liidu ordenite ja medalite vääriliseks.

Saksa fašistlike röövvalutajate minemakihutamisega Punaarmee poolt meie kodumaalt on Nõukogude Eesti õitsengu taaspühkemiseks avanenud kõige avaramad võimalused. Tiivutatuna sellest Lenini-Stalini partei hoolitsusest, mis eesti rahvale, sealhulgas ka eesti naistele on osaks saanud, asusid eesti naised nõukogude võimu taastamisega Eestis eesrindlikule ja pingerkale tööle. Silmapaistvaid tagajärgi oleme võinud täheldada meie kultuuri- ja hariduselu taaskorraldamisel, mille juures eesti naistel on olnud ülitähtis osa etendada.

Saksa fašistide lahkudes Eestist olid meie koolid ja kultuurilised asutused armetus seisukorras. Paljud neist olid sõjamõllus täiesti hävinenud, paljud fašistide poolt rüüstatud ja ära lõhutud. Kogu meie hariduselu oli joosnud ummikusse.

Seda kõike nähes asusid meie eesrindlikud naised pingelisele tööle ja Nõukogude Eesti hariduselu taaskorraldamisele.

Võrumaa Täitevkomitee Haridusosakonna juhataja sm. Erika Siilivask, kelle mees ja poeg on saksa fašistide poolt mõrvatud, on näidanud üles silmapaistvaid töötulemusi Võrumaa hariduselu taastamisel. Tallinna Linna Täitevkomitee Haridusosakonna koolide inspektor sm. Linda Vihalet, on olnud väga tubla koolide klassivälise töö ja õpilaste kultuurhommikute korraldamisel. Ajaloomuuseumi direktor sm. Leida Loone, on suuri teeneid muuseumi taastamisel ja ajalooliste varade säilitamisel. Algatusvõimelise kultuuritegelasena on ta sooritanud Ajaloomuuseumi korraldamisel suure töö. Rakvere Käsitööstusliku tehnikumi direktor sm. Anne Linvald asus oma kooli taastama olukorras, kus kooliruumid ühes kogu sisseseadega olid sõjamõllus maha põlenud. Ennastalgavate pingutuste abil on sm. Linvald suutnud viia kooli töö taas normaalse tasemele.

Pärnu Käsitööstusliku kooli direktor sm. Ida Rebane evib silmapaistvaid teeneid kooli taastamisel ja kooli varade säilitamisel. Kui sõjamõllu lähenedes kõik teised kooli õppejõud lahkusid linnast, jäi sm. Rebane üksinda kaitsma kooli varasid. Jättes oma enda isiku tahaplaanile, pühendas sm. Rebane kogu oma hoolet taastamisele ja saavutas sel alal silmapaistvaid tulemusi.

Riikliku avaliku raamatukogu direktor sm. Helene Johani on näidanud üles suurt hoolt ja armastust riikliku raamatukogu taastamisel ja korraldamisel. Tema teened sel alal on silmapaistvad ja neid tuleb hinnata.

Peale eelpoolloetletute on terve rida eesrindlike naisi-haridustegelasi, kelle teened Nõukogude Eesti hariduselu taastamisel vajavad esiletoomist. Eesrindlike eesti naisteharidustegelaste võrk ulatub üle kogu maa. Rahvusvahelise naistepäeva puhul 8. märtsil leiadsid nende teened kõigjal väärikat hindamist.

Eesti naiste silmapaistvad teened üksikute aladel on piiritu armastuse viili oma koduma vastu ja tänu selle heatahtlikkuse ja hoolitsuse eest, mis valitsus ja partei meie kannatahuid kodumaa taasõitsengu soodustamiseks on korda saatnud.

Eesrindlike naisi Eesti NSV hariduspõllul

Hariduse Rahvakomissari KÄSKKIRI Nr. 262

Rahvusvahelise Naistepäeva puhul, mida pühitseme käesoleval aastal saksa röövokupantidest vabastatud kodumaa pinnal, tervitan kõiki hariduse ja kultuuriala naistöölisi, kes olles rakendunud Partei ja Valitsuse juhiste kohaselt suure agaruse ja enastalgavusega Nõukogude Eesti ülesehitustööle kannavad laiadesse rahvahulkadesse üllast nõukogude patriotsmi, tööindu ja hoogsat valmisolekut kõikide jõudude koondamiseks fašistlike kallaletungijate lõplikul purustamisel.

Senini tehtud töö eest avaldan eriliselt tänu:

1. Võrumaa Haridusosakonna juhataja sm. Erika Siilivask'ile.
2. Harjumaa Haridusosakonna rahvahariduse inspektorile sm. Salme Illison'ile.
3. Tallinna Linna Haridusosakonna koolide inspektorile sm. Linda Vihalet'ile.
4. Ajaloomuuseumi direktorile sm. Leida Loone'le.
5. Riikliku Avaliku Raamatukogu direktorile sm. Helene Johani'le.
6. Tallinna Õpetajate Seminari õppeala juhatajale sm. Natalie Centre'le.
7. Rakvere Käsitööstusliku Tehnikumi direktorile sm. Anne Linvald'ile.
8. Pärnu Käsitööstusliku kooli direktorile sm. Ida Rebasele.

65-a. nõukogude naine Elisaveta Penkina (Dnõkovo alevi, Kirovi obl.) kunstipäraseid saviasju voollimas

Sõjategevusest Isamaasõja rindeil

28. veebruarist kuni 7. märtsini 1945. a.

Ida-Preisimaal, Königsbergist edela pool, jätkasid meie väed rõnga kokkusurumist vaenlase Ida-Preisimaa grupeeringu ümber. Vallutati 26 asulat. Sakslased kannavad suuri kaotusi elavjõus ja tehnikas. Ainuüksi 2. märtsil hävitasid nõukogude väeosad üle 3000 hillerlase ja 34 tanki.

2. Valge-Vene rinde väed purustasid pärast kahepäevast piiramist ja visasid võitlusi vaenlase sissepiiratud grupeeringu ja vallutasid 6. märtsil Grudziadzi (Graudenzi) linna ja kindluse — sakslaste kaitse võimsa sõlme peatada ja neid mitte lasta Balti mere rannikule. Sakslased paiskasid kiiresti läbimurdepiirkonda suuri jõudusid. Vaenlase tankid ja jalavägi asusid mitu korda vasturünnakule. Lõhkudes vaenlase diviisi osadesse ja hävitades neid, liikusid meie väed 4. märtsil 35 kilomeetrit edasi ja jõudsid välja Balti mere rannikule. Seega on vaenlase väed Ida-Pommerimaal ära lõigatud tera vägedest Lääne-Pommerimaal. Hoogsa rünnaku tagajärjel vallutasid nõukogude väeosad Kösli linna — tähtsa ühenduste sõlme ja sakslaste kaitse võimsa toetuspunkti Danzigist Stettini viivatel teedel. Kösli linnast edela pool likvideerisid 2. Valge-Vene rinde väed vaenlase sissepiiratud grupi ja võtsid vangi Kösli ringkonna väejuhataja kindralleitnant von Zilow'i koos tema staabi ühe üle 1000 saksa sõduri ja ohvitseri.

3. Valge-Vene rinde väed asusid pealetungile Stargardi linnast ida pool asuvas rindelõigus. Pärast võimsat suurtükkide ja lennukite ettevalmistavat tuld ründasid

nõukogude jalaväelased vaenlast ja mürdsid ägedas võitluses läbi tema tugevasti kindlustatud kaitse. Edu arendades tungisid meie liikuvad väekoondised vaenlase tagalasse, hävitasid ja hajutasid saabuvaid saksa reserve. Neli päeva kestnud pealetungivõitluste jooksul, 1.—4. märtsini liikusid nõukogude väed edasi 100 kilomeetrit ja jõudsid välja Balti mere rannikule Kolbergi linna rajoonis. Pealetungi käigus vallutasid nõukogude väeosad kümme linna ja veel üle 600 asula. Samal ajal vallutasid linna väed Stargardi linnast lõuna ja edela pool Pyritzit linna ja raudteesõlme ning veel üle 50 asula.

Pealetungi jätkates vallutasid 1. Valge-Vene rinde väed 5. ja 6. märtsil linnad Stargard, Naugard, Polzin, Belgard, Treptow ja teisi sakslaste kaitse võimsaid toetuspunkte Lääne-Pommerimaal. Schivelbeini linnast lõuna pool piirasid rinde väed sisse suure vaenlase grupeeringu. 7. märtsil vallutasid 1. Valge-Vene rinde väed pealetungi jätkates tormijooksuga linnad Gollnow, Stepenitz ja Massow — sakslaste kaitse tähtsaid toetuspunkte Stettini lähisel. Rinde väed viisid lõpule vaenlase sissepiiratud grupeeringu likvideerimise Schivelbeini linnast lõuna pool. Esialgsel andmel võeti selles rajoonis vangi üle 8000 saksa sõduri ja ohvitseri ning saadi saagiks suur hulk relvastust ja sõjaväevara. Vangivõetute hulgas on 10. saksa armeekorpusse komandör kindralleitnant Krappe koos oma staabiga.

Breslaus pidasid meie väed võitlusi vaenlase sissepiiratud grupeeringu hävitamiseks ning vallutasid mitu eeslinna ja 20 kvartaali.

2. Ukraina rinde väed, ületades vaenlase vastupanu mägise metsamaastiku rasketes tingimustes Karpaatide vööndis, vallutasid 7. märtsil Tšehhoslovakkia territooriumil Banska-Štiavnica linna — sakslaste kaitse tugeva toetuspunkti.

Ajavahemikul 27. veebruarist kuni 6. märtsini vigastasid ja hävitasid meie väed kõigil rindeil 520 saksa tanki. Ohuvõitlustes ja õhutõrje poolt tulistati alla 266 vaenlase lennukit.

9. Viljandi Majandus-Käsitööstusliku Tehnikumi direktorile sm. Marta Kõiv'ule.

10. Tallinna Linna Käsitööstusliku Tehnikumi direktorile sm. Ksenia Hiio'le

Tallinnas, 8. märtsil 1945. a.

(J. Nuut)

Hariduse Rahvakomissari.

Tallinna Linna TSN Täitevkomitee Haridusosakonna juhataja KÄSKKIRI Nr. 24

8. märtsist 1945. a.

5 kuud on Tallinna haridusalal töötanud naised võtnud osa Nõukogude Liidu rahvaste ühiseist kangelaslikest pingutustest võidu saavutamiseks vihatud saksa röövvalutajate vastu, on andnud oma osa Nõukogude Eesti, Nõukogude Liidu ja kogu maailma kultuuri ja rahu, elu ja hüvangu kaitses.

Suure andumusega teostatakse stalinlikus Nõukogude rahvaste sõpruse vaimus kasvatus- ja õppetööd, abistades ja soodustades pioneere ja noorsoo isetegevust. Tervitan kõiki haridustöölisi-naisi Rahvusvahelise Naistepäeva puhul ja tänan teatud sisuka töö eest.

Eristik tunnustust ja tänu on pälvinud järgmised naistöötajad:

1. Vihalet, Linda Jakobit t. — Haridusosakonna koolideinspektor.
2. Olesk, Olli Lui t. — Haridusosakonna lasteadeade inspektor.
3. Järvet, Ida Mihkli t. — 11. Mittetäiel. Keskk. direktor.
4. Olik, Ida Gustavi t. — 12. Mittetäiel. Keskk. direktor.
5. Peet, Alice Priidiku t. — 13. Mittetäiel. Keskk. direktor.
6. Ploom, Elfriede Gustavi t. — 30. Mittetäiel. Keskk. direktor.
7. Hallamaa, Elvi Kristjani t. — 4. Keskkooli õppeala juhataja.

8. Linnuse, Elisabeth Pauluse t. — 22. Mittetäiel. Keskk. õppeala juhataja.

9. Kaer, Maria Jaani t. — 3. Keskk. õpetaja.

10. Kõva, Magda Hansu t. — 7. Keskk. õpetaja.

11. Mahoni, Lydia Augusti t. — 7. Keskkooli õpetaja.

12. Timm, Alide Jaani t. — 13. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

13. Auzin, Maria Kirilli t. — 14. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

14. Härma, Marianne Hansu t. — 17. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

15. Soots, Eleonore Villemi t. — 17. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

16. Ennemuist, Hilda Ludvigi t. — 21. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

17. Lumiste, Hella Kaarli t. — 28. ja 30. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

18. Kristin, Irene Ivani t. — 30. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

19. Kurtina, Evgenia Vladimiri t. — 30. Mittetäiel. Keskk. õpetaja.

20. Kärnu, Marta Hansu t. — 4. Lasteaia juhataja.

21. Kivimäe, Liine Mihkli t. — 14. Lasteaia juhataja.

22. Tuberik, Ella Jaani t. — 12. Lasteaia juhataja.

23. Kriiel, Helga Prediku t. — 13. Lasteaia juhataja.

24. Kari, Minda Hermani t. — 1. Lastekodu juhataja.

25. Peeto, Adele Karli t. — 7. Lastekodu juhataja.

26. Rannu, Leida Karli t. — Haridusosakonna van. raamatupidaja.

27. Raamat, Hilda Juhani t. — Haridusosakonna masinakirjutaja.

28. Saija, Juliana Johannese t. — Tall. I Haruramatukogu juhataja aset.

29. Ränni, Senta Voldemari t. — Tall. Keskraamatukogu noorem raamatukoguhoidja.

30. Joa, Liidia Jaani t. — 2. Lasteaia kasvataja.

31. Piirma, Agnes Osvaldi t. — 7. Lasteaia kasvataja.

32. Paenurm, Linda Andrese t. — 11. Lasteaia kasvataja.

33. Jaanvärk, Benita Toomase t. — 12. Lasteaia kasvataja.

34. Mirka, Anna Andrese t. — 12. Lasteaia kasvataja.

35. Mälik, Alma Hermani t. — 13. Lasteaia kasvataja.

36. Elisto, Hilda Tootsi t. — 4. Lastekodu kasvataja.

37. Repnau, Hilda Antoni t. — 10. Keskkooli koristaja.

38. Gutman, Anna Mardi t. — 11. Mittetäiel. Keskk. koristaja.

39. Ojasson, Linda Jaani t. — 12. Mittetäiel. Keskk. koristaja.

40. Luik, Elfriede Gustavi t. — 13. Mittetäiel. Keskk. koristaja.

41. Robert, Asta Arvo t. — 28. Mittetäiel. Keskk. arveam.-asjaajaja.

42. Kõva, Senta Hermani t. — 30. Mittetäiel. Keskk. koristaja.

43. Mälik, Maria Hindreku t. — 31. Mittetäiel. Keskk. koristaja.

44. Kullisson, Rosalie Ida t. — 1. Lasteaia lapsehoidja-koristaja.

45. Kõmmos, Susanne Augusti t. — 5. Lasteaia arveametnik.

46. Saarieste, Helene Elmari t. — 7. Lasteaia lapsehoidja-koristaja.

47. Kivita, Anastasia Erna t. — 11. Lasteaia kook.

48. Thal, Alvine Madise t. — 13. Lasteaia lapsehoidja-koristaja.

49. Kõu, Salme Aleksandri t. — 9. Lasteaia teenija.

50. Rande, Erna Jüri t. — 1. Lastekodu kasvataja.

51. Kinnes, Hedi — 2. Lastekodu meditsiiniline õde.

52. Sengbusch, Marta — 2. Lastekodu perenaine.

53. Maasing, Hilda Augusti t. — 3. Lastekodu raamatupidaja.

54. Sepp, Marie Mihkli t. — 4. Lastekodu meditsiiniline õde.

55. Ant, Juuli Jüri t. — 7. Lastekodu keetja-kütja.

56. Paulson, Asta Voldemari t. — Tallinna Keskraamatukogu käskjal-uksehoidja.

J. LOHK, Tallinna Linna Täitevkomitee Haridusosakonna juhataja

Sm. L. Vihalet, Tallinna HO inspektor

Tall. 7. Keskkooli õpetaja

Tall. 21. Mittetäiel. Keskk. õpetaja

Tall. 11. Mittetäiel. Keskk. direktor

Tall. 13. Mittetäiel. Keskk. direktor

Tall. 17. Mittetäiel. Keskk. õpetaja

Tall. 22. Mittetäiel. Keskk. õpetaja

RAKENDAMINE
Raamatukogu

Õpetaja nõudlikkusest

ENSV RKN ja EK(b)P KK määruses 27. XII 1944 koolide töö parandamise kohta öeldakse:

„Nõukogude Eesti õpetaja peab töötama õppetöö kvaliteeti, seadma koolis sisuse korra ja distsipliini, õpetamises otsestaval välja juurima formalismi ja skolasitika, saavutama mitmekülgsed teadmised kindla omandamise õpilaste poolt.

Nende eesmärkide saavutamiseks peab nõukogude õpetaja ise olema kõrgesti haritud, peab alaliselt töötama oma kvalifikatsiooni, süvendama oma teadmisi, täiendama õppemeetodeid, olema väga nõudlik enda ja oma õpilaste suhtes.

Sellel on antud õpetajale väga ulatustlik ja vastutav ülesanne, mille edukaks täitmiseks peab iga õpetaja kõik võimalused ära kasutama ja kõik abinõud tarvitusele võtma. Üks neist abinõudest on teadlik nõudlikkus õpetatavate eesne ja õpilaste vastu.

Nõudlikkuse pedagoogilises tegevuses osutub põhilisemaks didaktiliseks reegliks, mida õpetaja oma igapäevases töös kunagi ei tohi unustada. Ent see nõudlikkus ei tohi mingil juhul kanda juhuslikku ilmet, olla silmapilgu meeleolust tingitud, vaid ta peab olema teadlik, süsteemiline. Ainult siis ta annab nii õppe- kui ka kasvatustöös soovitud tulemusi.

Õpetaja nõue õpilasele olgu kõige pealt konkreetne ja arusaadav ja ühtlasi ka põhjendatud.

Nõue, mis on ebaselge, mittejuhkuvane, mittekindlakajuline, ei leia täitmist juba ainult sel põhjusel, et tema täitmiseks ei ole loodud õiged eeldused. Selline nõue toob kasu asemel ainult kahju nii õpetaja autoriteedile kui ka distsipliinile.

Kui õpetaja, olles oma tunni hästi läbi mõelnud ning ette valmistatud, loob õpilasele kõik vajalikud eeldused normaalseks tööks, ei tundu tema nõudlikkus tööks täitmiseks kunagi ebaloomulikuks, mittearusaadavaks, vaid vastuoks — õpilastele on huvitav ja meeldiv täita ülesannet, mis on selge ja juhkuvane.

Näiteks — õpetaja nõuab, et õpilane täidaks oma kodusel õppeülesandes õigeaegselt, täpselt ja korralikult.

Esimene eeltingimus ülesande täitmiseks on, et ülesanne oleks arusaadavalt selgitatud. Õpilane peab teadma, mis tal on vaja teha ja kuidas ta seda peab tegema.

Praktilises koolitöös kujuneb aga kahjuks tihti nii, et õpetaja tunni lõpul kella helisesed ratasid paari sõnaga ütleb, mis teha järgmiseks tunniks. On selge, et selline ruttumaine õpetaja poolt ajal, kus algav vahetund juba haarab lause mõtteid, ei anna õpilasele võimalust saada täit selgust antud ülesande ulatusest ja sisust.

Õpetaja mitteküllalane nõudlikkus iseenese vastu õpilastele antava ülesande selgitamisel võtab aluse ja seega ka võimaluse teostada kindlat nõudlikkust õpilaste vastu. Kui seda aga siiski tehes, siis tundub see õpilasele ühekohtuse, raskena, ei ole läbiiviidav ega anna loomulikult mingid tulemusi.

Üsna tihti juhtub ka teisiti. Õpetaja seletab kiiki üksikajaliselt ja vajaliku arusaadavusega koduse kirjaliku ülesande, aga unustab, või ei pea millegipärast vajalikuks tähtsajalt kontrollida selle täitmist, kõnelemata hindamisest.

Kes laseb psühholoogiat tунneb, sellele on kohe selge, milline suur viga on tehtud, eriti aga veel siis, kui õpilased tegid

hoolega oma töö ja seetõttu õigustatud huviga ootasid õpetaja kontrolli ja hinnangu.

Milline on sellise vähenõudlikkuse, õigemini küll lõpuni viimata nõude tagajärg? Osal õpilasil langeb töömeelolu, huvi arne vastu. Kahjuks ei kuule sugugi harva õpilaste käest lauset: „Mis sest oli, et ma nii väga püüdsin, õpetaja ei vaadanudki.“ Ärgem unustagem, et õpilased väga tahavad, kuuldä oma töö hindadeid, eriti kui on võetud kokku kogu hool, et saavutada võimalikult häid tulemusi.

Teine osa õpilasi teeb aga kohe järelduse, et kodusele ülesandele ei maksa eriti aega kulutada, ta võib ka tegemata jätta, suuremat „õnnetust“ sellest nii kui nii ei tule.

Kui siis sellisel õpetajal kord siiski tuleb tahtmine kontrollida õpilaste koduseid töid, neid hinnata — siis on igale selge, millise segaduse ta oma ootamatul nõudlikkusega esile kutsuv.

Loomulikult sajab siis halbu hinnanguid, on meelepaha, pisaraid ja palju muud, millel ei tohiks olla kohta koolitöös õpetaja õigesti korraldatud, järjekindla ja õpilasele enesestõistetavaks muutunud nõudlikkuse puhul.

Sellest järeldub, õpetaja olgu oma nõudlikkuses järjekindel ja täpne. Kui kord nõue on õpilastele esitatud, siis tuleb selle täitmist nõuda järjekindlusega.

Õpetaja, kes täna esitab nõude, homse selle unustab, ühehommene haarab temast jälle kinni erilise karmusega aga järgnevat päevil juba tüdineb ja lõõb kõigele käega — ei anna enesele aru oma tööst, ei teosta enese juures vajaliku nõudlikkust, ei seisa oma kutsetöö kõrgeks.

Saavutada õpilastega häid töötulemusi õppetöös, kasvatada õpilasi korralikkust, täpsust, viisakat käitumist ja mõistlikku kuulakust — see kõik oneneb väga suurel määral õpetaja õigesti nõudlikkusest. Tuleb omistada vajaliku tähelepanu sageli piasjajadele, kui nendest onlene edaspidi areng. Nii näiteks õpilaste korralikkuse kasvatamisel on viga jätta tähelepanemata õpetarvete puhtust, riietuse korralikkust, täpsust kooliilmumisel jne.

Kuid selle juures ärgu õpetaja unustagu, et tema isiklik eeskujut ja nõudlikkus iseenese vastu ka piasjajades omab väga suure tähtsuse.

Õpetaja, kes täpselt täidab oma ülesanded, kelle korralikkus ja distsipliin on alati laitmatud, kes oma tööülesannete täitmise suhtub eksimatult täpsusega, selle nõudlikkusest suhtuvad õpilased kui enesestõistetavasse ja õpetaja eeskujut otse nakatub õpilasisse, sunnib iseenesest matkimisele.

On kahtlemata vajalik, et iga õpetaja aeg-ajalt kontrolliks oma nõudlikkust iseenese ja õpilaste vastu, leiaks enesekriitika abil oma vead, ja hoiduks nende kordamisest.

Samuti on aeg-ajalt väga tulus, võtta õpetajate nõudlikkuse küsimus kõne alla kooli õppenõukogus. Kuna õpetajate erinev nõudlikkus mõjub õpilasisse killustavalt, on tähtis, et koolis töötavate õpetajate nõudlikkuse oleks ühtlustatud; et pidevalt ühisel jõul ja nõul kontrollitaks nõudlikkuse teostamist ja õiget rakendamist.

Oige, teadlik nõudlikkus — seda peab omama iga nõukogude õpetaja, sellel peab olema väärakas koht iga koolis.

H. Maran.

Koolide töömailt

Määrustes, mis korraldavad pioneeride tööd koolis, on märgitud, et pioneerideks olla võib lubada ainult neil õpilastel, kes õppimises hästi edasi jõuavad. Need, kes jõuavad edasi puudulikult, tuleb eemaldada pioneeride tööst niikaunks. kuni nende õpingute edu tõuseb jälle vajaliku tasemeni.

Seoses tööga koolis ja pioneeride rühmas kerkib mõnikord esile uusi probleeme. Ühe lahendamise viis on siin kohal, et kuulda kaasõpetajate seisukohti ja arvamisi.

Koolis on õpilane X nõrga edasijõudmisega, eriti keelte alal. Raskes õpukatsiooniaja olukorras on X jõudnud 5. klassi kahekordse klassijärgimisega. Ja praeguses klassis on ta jälle valulapaks õigekeelsuse alal. Õppenõukogus on X edasijõudmine korduvalt arutusel olnud, kusjuures eelmise klassi juhataja väitis veenvalt, et see õpilane küll püüab, kuid ta ei jaks. Kui klassis oleks õpilasi vaid paarikümne ümber, nii et jätkuks aega rohkem individuaalseks tööks, siis ehk saaks teda aidata. Kui koolis jätkuks ruume korraldada teise vahetuse tööks ajal järeleaitamise tunde esimese vahetuse õpilastele, siis ehk oleks nõrkade õpilaste edasijaitamine edukam.

Muide võiks tähendada, et sellised järeleaitamised on varematal aegadel andnud mõnikord häid tulemusi.

Kuid nüüd pioneeride küsimuse juurde. Vastava üleskute peale avaldas ka õpilane X soovij astuda pioneeriks. Ja kuna koolis ei tahetud arvutada okupatsiooniaegsete vähenähtustega, siis võimaldati kõnealusel õpilasel tegutseda pioneerina lootes, et see vaba tegevuse valik edutab teda ka klassi tööks. Ja tulemused? Ei saa ütelda, et klassi tööks oleks sellega olnud mõjutatud nii või teisiti. Oigekeelsuse viga on ta kirjandis endiselt. Kuid pioneeride tööks on X võrراط salgaht. Mitte asjata ei ole ta siin kaks aastat teistest vanem. Ta suudab mõjustada ka teist samas klassis töötavat pioneeride salka. Vanem pioneerijuht on olukorras lausa väimustuses ja kiidab, et poiss on „parimaid“. Näitena toob juht tõsiasja, et just X on terve klassi 100% aktiveerinud P naarmeepeäva korraldamiseks.

Kas ei leidu nii mõnigi kord tublide teoimimiste seas mehi, kellel koolipingil kirjatakuse õppimisel oli suuri raskusi,

sest et „pea ei võtnud“, kes aga mõnel praktilisel tööalal omavad meisterlikku taipu ja saavad hakkama tööga väga ki rasketes olukordades.

Kas ei tuleks siin õppenõukogudele anda vabad käed klassi ja kooli kursuse lõpetamisel teha erandid neile üksikuile õpilasele, kellest on loota tublisid teoimimisi vaatamata puudulikule edule mõnes kooli õppeaines.

See võimalus aga ei tohi saada pelupaigaks venivillemeile, kes ei viitsi töötada ei koolis ega ammugi mitte ühes.

Toimetuse märkus: Käesoleva kirjutise avaldab toimetust vaidluse korras ja loodab, et meie õpetajad selle küsimuse kohta laiemalt sõna võtavad.

Kangelane

Sevastopollased kutsusid teda „kartmatuks Marusjaks“, kui ta oli alles sanitaarstruktoriks. Veel varem töötas ta magasinis müüjana, ja otsustas sõja esimestel päevadel, et tema koht on seal. Tuleliinil. Vabal ajal õppis ta kursustel ja kui sakslased jõudsid Krimmi. Keerasid tema karmed käed niisama osavalt sidemide kui varem paberkoitikesi. Ta kutsuti laskurpataljoni sanitaarstruktoriks ja võitis siin kartmatuse kuulsuse. Haavatud pöörduis tagasi rivisse, kohastid teda ja ütlesid kätt surudes:

„Tänan, Marusja. Sa oled tubli tüdruk. Ehtne võitleja.“

Need sõnad panid Maria Baida südame kiiremini tuksuma ja tekitasid tahte võidelda ühes oma kangelastega. Lõppude lõpuks ta saavutaski oma eesmärgi: ta arvati luurajate rühma. Sanitaarpauna andis ta oma sõbratarile Tanja Rjabovajale, ise relvastus automaadiga.

Ohtlik ja lõbus luurajaolu mitte just et oleks karastanud Mariat — tüdruk oli juba varem vapper — kuid viimistles tema rahulikkude mehisust, teritas veel enam tema teravat viha vaenlaste vastu. Nüüd tundis Maria kindlasti: las tuleb suur päev — tema ei värahta.

See päev, palav juunipäev saabus ja läbi Sevastopoli võitluste mürina ja kõmina kuulis kogu front Maria Baida nime.

Vaat mis juhtus, Maria väibus oma

Vene keele õppimise vajadus on meile kõigile selge ja endastõistetavalt on ta meie koolides asetatud tähtsaks kohale. Vene keele õpetamisel peatagu silmas, et teoreetilise külje kõrval on esmalise tähtsusega ka keele praktiline tundmine, sest peagu igaal sammul tuleb õpilastel vene keelega kokku puutuda. Seejuures on tähtis, et õpilased õigesti rõhutaksid ja õigesti hääldaksid sõnu; vastasel korral on nende kõnest raske aru saada.

Vene keele õpetaja peab pühendama hääldamisele niisama tõsist tähelepanu kui grammatikale, ortograafiale ja sõnatagavarale. Algusest peale tuleb jälgida korrektset vene keele hääldamist, sest hääldamisvigu on hiljem raske kõrvaldada.

Hääldamist tuleb vaadelda ka füsioloogilisest küljest. On tähtis näha, kuidas vene keelt kõneldakse, on tähtis näha huulte, keele ja hammaste asendit. Selleks olgu õpilastel kaasas taskupeeglid, et nad saaksid oma huulte seisust kontrollida ja võrrelda õpetaja omaga. Alguses näib see õpilastele koomilisena, kuid peagi harjuvad nad sellega ja varsti küsivad juba ise, kus on keel või milline on huulte seis.

Õpetaja ei tohi väsida parandamast iga valestihääldatud häälikut just sel viisil. Samuti on väga soovitatav õpilastele demonstreerida mõne raskema hääliku, näit. „л“, puhul, tabelit, mis näitaks skeemina keele, kurgulae jne. asendit.

Ükski keel pole sajaprotsendiliselt fooneetiline, sellepärast on tähtis algusest peale õppida võõrkeelt õigesti kuulma. Vene keele ki javiis põhjeneb morfoloogiliselt printsipiil. Vene keele õpetaja kasutagu iga võimaliku juhusi, et kuulata elavat keelt korrektset hääldajate suust (raadio, teater). Sama soovitage ka õpilastele. Õpetaja on tihtipeale õpilasele peamiseks eeskujuks vene keele hääldamisel, sellepärast peaks ta uue pala klassi ees ise hoolikalt ja õigesti hääldades ette lugema, kusjuures õpilastel olgu ramatud suletud, et kogu tähelepanu oleks suunatud hääldamisele. On soovitatav, et vene keele tunnid oleksid tunnikavas esimeste hulgas, sest teatavasti väsinud inimene kuuleb halvemini. Samal põhjusel on parem hääldamisharjutusi teha tunni alul.

Hääldamisõpetuses tarvitatakse sünteetilisi meetodid, s. t. lähtutakse üksikelemendist ja siis vaadeldakse häälikut silbis, sõnas ja lauses. Näiteks:

1) üksik häälik: а; 2) silpide ühendid: аа, ао, ау; ае, аи, аю, ая; аа, ао, ая; еа, еи; 3) silpide ühendid — sõnad: лас, дом, лис, лес, ласт, лок, лят; сталь, стол, стыл; пел, пил; 4) sõnade ühendid — laused: Лена и Лиза шли летом в лес; Павел поставил стол в угол;

5) lauseite ühendid — pikem harjutus, luuletus või mõni lühem pala: Летала сова — веселая голова. Вот она летала. Летала и сала, да хвостиком повертела. По бо сторонам —мотрела и опять полетела. — летала, летала и сала...

Hääldamisharjutuste koostamisel tuleks silmas pida, et harjutuses ei esineks rohkem kui ainult üks raskus.

Samuti tuleks silmas pida, et hääldamisharjutus koosneks enamikus õpitut sõnadest. Võib võtta vahel paar uut sõna, kuid siis peab andma ka nende sõnade tõlke. Teatud häälikute harjutamise juures lauses, peab selles esinema võimalikult palju sama häälikuga sõnu eriasendis. Näiteks: Саша и Шура пошли пешком в школу.

Algul olgu laused lühikesed, hiljem võib neid laiendada:

Лена и Лиза шли. Лена и Лиза шли в лес. Лена и Лиза шли летом в лес. Hiljem, kui kumbki raskus eraldi läbi töötatud, võib võtta ka sõnade kombinatsioone kahe raskusega: год — кот; боб — поп; дом — том; зyb — суп; жаль — шаль; вага — фляга.

Veel hiljem võib lauses esineda juba 3—4 raskust: Вот ляхушки по дорожке скачут вытравивши ножки. (helitud ja helilised häälikud).

Enne kui õpetaja aga üldse asub hääldamisharjutuste juurde, peab ta teadma,

missuguste häälikute hääldamine on erinev eesti keele omast ja missugused häälikud on eestlasele eriti raske hääldada. Neile häälikutele koostab õpetaja loomulikult rohkem harjutusi.

Igas tunnis peab õpetaja 3—5 minutit pühendama hääldamisharjutustele. Hääldamisharjutust võiks läbi viia järgmiselt. Oletagem, et meil on häälik ж-ле koostatud harjutus. Üksikhäälikuna (жжж...) silpides (жа, же, жи, жо, жу) ja sõnades (жар, жир, жук) on harjutatud eelmistes tundides. Nüüd hääldame seda häälikut juba lauses: жадный журавль живет на болоте.

Õpetaja seisab näoga klassi poole ja hääldab antud lause. Õpilased kuulavad ja vaatavad teraselt, kuidas õpetaja hääldab. Siis kirjutab õpetaja harjutuse tahvile ja hääldab veel kord. Pärast seda lasseb õpetaja õpilasi harjutada igati enda ette. Siis lasseb lauset lugeda kahel-kolmel paremal õpilasel (kui on head hääldajad) ja siis hääldab kogu klass eesotsas õpetajaga. Seejärel kogu klass õpetajata, kusjuures viimane kontrollib ning parandab hääldamist üldiselt ja lasseb veel kord lauset korrata, kuni lause hääldamisega võib enam-vähem rahule jääda.

Peale kooris harjutamist lasseb õpetaja hääldada veel keskmisi ja nõrgemaid õpilasi. Õpetaja ärgu unustagu siinjuures juhtida õpilaste tähelepanu keele, huulte ja hammaste asendile. Sellest, et õpetaja ise korrektset ette hääldab, on vähe. Kõnekooris peavad kõik õpilased kaasa hääldama. Kõnekoori tempo olgu aeglane ja hääle normaalse tugevusega. Hääle kõvendamine ei paranda hääldamist, pigem raskendab.

Kui õpetaja ei jää lause hääldamisega sel tunnil rahule, võib harjutada sama lauset veel järgnevais tundides.

Et elustada hääldamisharjutusi, võib vahel mõnd harjutust lasta laulda —

näiteks silpe helirodelis üles-alla võtta sisse võistlusmoment: lasta ridade kaupa hääldada ja siis klass otustab, missugune rida oli sellejuures parim. Hääldamisharjutusi ei tohiks küll igavaks minna, sest ta kestus on lühike ja tavaliselt õpilased töötavad innuga kaasa.

Loomulik, et õpetaja ei piirdu hääldamisvigate parandamisega ainult hääldamisharjutuste ajal, vaid teeb seda kogu tunni vältel. Eriti nõudlik hääldamises suhtes olgu õpetaja luuletiste õppimisel, sest vastasel korral luuletis võib jääda meelde kogu eluks koos vigase hääldamisega.

Kui õpilasel esineb lugemisel ja kõnes palju hääldamisvigu, näitab see, et õpetaja on teinud vähe hääldamisharjutusi. Õpetaja peab tähele panema, millised hääldamisvead esinevad klassis sagedamini ja just neile häälikutele koostama harjutusi.

Juhul, kui mõne õpilase hääldamine on märksa halvem klassi üldisest tasemest, tuleb temaga teha individuaalset tööd. Õpetaja koostab harjutusi häälikutele, mis just sellele õpilasele eriti rasked hääldada ja lasseb teda kodus harjutada, kontrollides teda ja harjutades temaga väljaspool tundi.

Algatmes ei tohiks üldiselt hääldamisel erilisi raskusi esineda, sest lastel on tugev matkimisvaim, pealegi ei häbene nad veel ja neil on kergem jäljendada, sest nende hääleorganid on veel paindlikud ja pole lõplikult kohanenud emakeele hääldamisele.

Vanemate õpilastega on juba enam raskusi, aga ka siin ei tohi meelt heita ja mõne õpilase puhul lootusetult käega lüüa: süstemaatilise ja püsiva harjutamisega võib saavutada üllatavaid tulemusi.

Nat. Pentre, Tall. Õp. Sem. õpetaja.

Voit kirjaoskamatus üle

meenias 67,2%/-le. Uzbekistanis 67,8%/-le ja Tadžikistanis 71,7%/-le.

Need tulemused saavutati nii lühikesel ajavahemikul 8—11-aastaste laste jaoks asutatud koolide, kui ka täiskasvanute õpetamiseks pühendatud tohtu energia abil. Igas koolis, igas tööstuslikus käitises ja kuulas õpetati kirjaoskamatuid lugema ja kirjutama. Õpetajad, üliõpilased, keskkooli vanemate klasside õpilased ja asutiste töölised võtsid osa sellest tööst. Emadele, kes oma perekonna juures ei saanud lakkuda, anti õhtuti õpetust isegi kodus, kuhu olid moodustatud naabristest grupid ja varustatud õpetajatega. Kui vajalik, anti õpetust ka era viisil. Selle töölisele annavad ülevaate järgmised arvud: Uzbekistanis, kus elanike üldarv ca kuus miljonit, käis 1931. a. koolides lugemist ja kirjutamist õppimas 609 000 inimest.

Et täielikult hinnata võitu kirjaoskamatus üle, peab tundma neid tingimusi, milles see on saavutatud. Idas seisid mahemad võimalikud õpetuse levitamise vastu naiste hulgas, kes parajasti olid loobunud loorist, ja pingutasid jõudu, et luua opositsiooni tütarlaste koolisastamise vastu. Veel enam koolisüsteem oli ülesehitamisel ajal, mil õpetajad kohalike elanike hulgas olid veel väljaoptamisel nii kohapeal, kui ka Nõukogude Liidu kultuurilistes keskustes.

Mõned Nõukogude Liidu rahvad, isearanis põhjas, ei omanud isegi oma kirjakeelt. Ka see lünk on nõukogude aastail täidetud. On koostatud õpperaamatuid erinevate rahvaste emakeelks ja tänapäeval ei ole Nõukogude Liidus ühtegi rahvast, kelle hulgas ei ole teostunud üldine sunduslik haridus.

Ent Nõukogude Liidu mittevvene rahvaste rahvaste kultuuri ja kasvatused edusammud ei seisne mitte ainult lugemise, kirjutamise ja aritmeetika oskuses. Vastavalt 1939 a. rahvaloenduse andmetele osasid igast 1000 kodanikut täieliku keskkooli hariduse Kazahstanis 59,9. Turkmeenias 46,2 Uzbekistanis 38,6. Armeenias 81,5. Gruusias 113,4 jne.

Es 1934 a kõik NSVL vabariigid näitasid isearanis suurt õpilaste vastu-

Punase Risti tööst koolides

Sõja oludes on suur tähtsus Punase Risti tööl koolides. Isamaasõja perioodil teostasid NSVL-i kooliorganisatsioonid suure töö õpilaste ettevalmistamisel kodumaa sanitaarseks kaitseks. Üle poolteise miljoni õpilase astusid Punase Risti Seltis liikmeiks ja kümnele tuhandele anti õpilas-sanitari ettevalmistus.

Õpilas-sanitari paistis silma mitte vaid haavatute abistamisel, vaid ka eeskujulikul abistasis õhurünnakul kannatanud.

Et korralikult arendada Punase Risti tööd koolides 1945. õppeaastal, selleks on tarvilik haridusosakondadel, algkoolide, mittetäielike keskkoolide, keskkoolide direktoreil ja Punase Risti komiteedel kansa aladada:

1) algorganisatsioonide loomisel koolidesse. Suunata Punase Risti kooliorganisatsioonide tööd käesoleval õppeaastal õpilaste tervishoidlike kasvatusle, nende sanitaarse kultuuri töstmisele, nende sanitaar-tervishoidliku vilumuse ja esmaabi andmise oskuste harjutamisele

2) Kõigis koolides õpilasi ette valmistada väljaspool õppenega OVSK (Vale mis sanitaarseks kaitseks) ja VSK (Valmis sanitaarseks kaitseks) normidele.

3) Punase Risti algorganisatsioonide komiteede esimeestel kooli sanitaarpostide võrgu loomist (vähemalt üks sanitaarpost iga kooli kohta) ja selle organiseerimise materiale osa kindlustamist.

4) Alustada massilist selgitustööd koolides sanitaarkaitse võistluse, sanitaarkaitse õhtute, loengute vestluste, näituste ja muu sellenasenase organiseerimisega.

5) Arvestada koolide Punase Risti organisatsioonide humaanset tegevust sefulise andmist — haigetele, rindevõitlejate perekondadele ja Isamaasõja invaliididele.

Haridusala organell toetada linna- ja maakonna Punase Risti komiteede koalisatsioonide ja määrata nende koosseisu oma esindajaid.

A. Valsiner, Hariduse Rahvakomissari asetäitja
A. Reiman, ENSV Punase Risti Seltis Keskkomitee esimees

võttu keskkoolide V—X klassini. Mittetäielike keskkoolide, samuti kesk- ja keskkoolide arv kasvab kiiresti.

Iseenesestki mõista ei ole mittevvene vabariikides õppekavad ja nõuded vähe-mad kui vene koolides.

Iga NSVL vabariigi algkoolide, mittetäielike keskkoolide ja keskkoolide õppekavad määratakse kindlaks Hariduse Rahvakomissariaadi poolt Erinevus, mis neis leidub, ei seisne mitte erinevas nõudlikkuses üldhariduse suhtes, vaid asjaolus, et mittevene koolide õpilastel nõutakse lisaks emakeele õppimisele vene keele õppimist. Vene keelt peetakse oluliseks õppeaineks, kuna ta avab õpilastele juurdepääsu vene kirjanduse, kunsti, teaduse jne. rikkustele.

Alg- ja keskkoolide süsteemi arengule on kaasnud eelkoolide, erioõppekavade kasvatuasutiste, kõrgemate koolide (milliseid Kesk-Aasias ükski on 63). teaduslike koolide, NSVL Teadusliku Akadeemia harude või vabariiklike teaduslike akadeemide kiire tõus. Viimased käsitlevad üldteaduslike probleemide kõrval rahvusliku kultuuri, kirjanduse teooria ja -ajalo jne. küsimusi.

Esitatud arvud heidavad valgust hilgismudele, mis nõukogude rahvaste poolt kultuuripõlul üle võetud. Kuid nii ilukõnelised kui arvud ka võivad olla, ei hinda nad reaalsust õieti. Mis ütlevad arvulised andmed selle tõsiasja kõrval, et Leningradi uurimisinstituutides, isearanis aga Põhjamaa rahvaste instituutides töötavad ja uurivad evenkide, nenentside, nanaiide uude ja teiste kaug-põhja rahvaste noormehed ja neid. See on nende rahvaste noorpõlv kes 20 aastat tagasi ei omanud kirjakeelt ja kellele hulgas enne nõukogude aega ei olnud ühtegi keskkooli lõpetanud.

Tänapäeval omavad endised mahajäänud rahvad oma intelligentsi — füüsikud, insenerid, õpetajad ja akadeemikud.

E. Medinski, VNFSV Pedagoogiliste Teaduste Akadeemia liige

puu all kolme sakslast. Käsi sirutus instinktiivselt automaadi järele. Aga padruneid oli päris vähe ja ta viskas granaadi. Kõik kolm sakslast jäid samasse paika.

Veel mõned meetrid — ja ta märkas neljandat sõdurit. Esimene asi, mis millegipärast silma torkas, — olid ta mustad juuksed. „Imelik“ mõttes Maria, „võib-olla meie oma? Need lürjused on ju heledapäised!“

Kuid saksa munder hajutas kahtluse. Tüdruk surus päästikule. Lasku ei järgnenud...

Sakslane kergitas ennast ja suunas oma automaadi suudme otse tüdrukule. Otustav sekund. Maria hüppas, virutas täie hooaga sakslasele automaadi rauaga ja purustas tolle pealu. Tüdruk võitis tapetult ta relva, viis magasinini ja pööras Mossenko juurde tagasi, nagu poleks midagi juhtunud:

„Noh, Miša, nüüd on meil laskemoona...“

Märgist mööda laskmata hävitas Maria Baida fašiste sakslaste eneste automaadiga. Rühma rühma järel paiskasid sakslased rünnakusse positsiooni vastu, mida kaitseis vapper nõukogude tüdruk. Kõik nende atakid nurjusid. Ainult kolmel fašistil õnnestus peaaegu täiesti Maria juurde roomata. Uuesti, nagu raevunud emalõvi, hüppas ta jalule tõstis automaadi ja automaadilase lõikudega lõi siruli kõik kooli.

Saabus õõ. Fašistide pöörased atakid vaibusid. Maria ja tema selts

Eelarve küsimusi

Kulukrediidide määruse kohaselt eelarvesse paigutamiseks ja nende kasutamiseks Hariduse Rahvakomissariaadi Plaan-Finantssakond alljärgnevalt avaldab väljavõtte NSVL RRK käskkirjast 30. sept. 1942 nr. 615 vabariiklikude ja kohalikkude eelarvete klassifikatsioonide kohta.

Artiklid.

Paragrahv jagunevad artikliteks, kus näidatakse kulu otstarve.

Eelarve alusel teostatavate asutuste eelarve-klassifikatsiooni paragrahvides tuleb käsitleda järgmist artiklite loetelu:

1. art. Töötasu.
2. art. Juurdearvutused töötasule.
3. art. Kantslei- ja majanduskulud.
4. art. Lähetused ja ametisõidud.
5. art. Teaduslikud uurimistööd ja leiutused.
6. art. Õppekulud ja õpilaste käitisepraktika.
7. art. Raamatute soetus raamatukogudele.
8. art. Õpilaste stipendiumid.
9. art. Toitlus ravi-sanatooriumides, invaliidide kodudes ja lastekodudes, -aedades ning -sõime-des.
10. art. Ravimite ja sidumisvahendite soetus.
11. art. Õppevahendite soetus ja parandus.
12. art. Seadistuse ja tarbvara soetus ja parandus.
13. art. Kapitälmahutused.
14. art. Kulutused väljaspool plaani.
15. art. Muud kulud.
16. art. Maakoolide ehitus

Lisa nr 4 NSVL RK käskkirja juurde 30. sept. 1942. a. nr. 615.

Juhendid

kuluartiklite rakendamiseks eelarve alusel teostatavate asutuste eelarvetes.

1. artikkel. Töötasu.

Vastavalt NSVL RKN määrusele 15. aug. 1939. a. nr. 1214 (NSVL MK 1939. a. nr. 49, 395 art.) ja NSVL RRK juhendile 26 sept. 1939. a. nr. 646/129 käesolevasse artiklisse kuuluvad töötasu-fondi kantavad summad.

2. artikkel. Juurdearvutused töötasule.

Sellesse artiklisse kuuluvad juurdearvutused töötasule tööliste ja teenistujate sotsiaalkindlustuse panuste maksimiseks

3. artikkel. Kantslei- ja majanduskulud.

Sellesse artiklisse kuuluvad:

- a) Kantsleikulud: kantslei-, raamatukogu- (kaardid, formulaarid jt.), joonestus- ja kirjutustarvete (peale 6. art. kuuluvate) ning materjali soetus; raamatupidamise, statistiliste ja asjaajamiste raamatute, plankide, kaustade valmistamine ja soetamine niisuguste koostiste ja brošeerimise kulud; trüki- ja kulu kulud
- b) Kulu kantslei- ja joonestustarvete (nagu: kirjutusgarntuurid, sirklitastid jt.) maksusega üle 10 rbl. paigutatakse 12. art. „Siseseade ja inventari soetus ja parandus“.
- c) sisekulu: telefonibonemendimaks ja linnadevahelised kõnelused; igasuguste postisaadetiste (kaasa arvatud pakid), telegrammide, raadiogrammide saatkulud; tasud siseorganitele raadiokõnede ja muude teenindite alal (pensionide ülekanne, rahasaadetised jt.);
- d) kulud käsiraamatute, ametliku ja perioodilise kirjanduse (ajalehed, ajakirjad, büllaanid, käsiraamatud jt.) soetamiseks ja töötamiseks, välja arvatud soetus stantsiooniraamatukogudele.

NSVL RKN määrusega 25. det. 1937. a. (NSVL SK 1938. a. nr. 1, 5. art.) ja 13. det. 1940. a. (NSVL MK nr. 32, 809 art.) on üldilooliselt tähtsusega ettevõtetel ja asutustel rangelt keelatud ajalehtede ja ajakirjade tellimine tööliste ja teenistujate tasuta väljaajamiseks ning liiduvarbariikide rahvakomissariidide nõukogudele on ette pandud anda analoogiline keeld vabariikliku ja kohaliku tähtsusega ettevõtetele ja asutustele;

- d) majanduskulud: ruumide üürimine, kütte (kaasa arvatud puude vedu, saagimine, lõhkumine ja ladumine); ruumide, öude, tänavate ja väljakute valgustus; veevarustuse veevärgi ja roiskveetorustiku kulud, kütetained, elektrijõud ja vesi majandus-, ravi jt. otstarveteks; hooneite, öude, tänavate ja kõnniteede puhastamine (kaasa arvatud: prügi- ja lumevedu, tänavate kõnniteede ja öude kastmine, harjade lappide, poonimisvahade soetus pörandate poonimiseks, seebi ja lappide soetus pörandate pesemiseks, väiksemad kulud öude ja tänavate haljastamiseks); hooneite kaunistamine revolutsiooni pidupäevadele; ruumide väiksemad jooksevremondid; klaasimine, akende kittimine, akende ja uste parandus ning värvimine, ahju- ja kornalrõõride parandus, seinte ja lagede osaline (mitte üldine) valgustus; korstnate ja keldrite soojustus; desinfektsioon ja kahjur-närijate ning igasuguste putukate hävitamine; jääkeldrite jääga varustamine majanduslikkudeks tehnikateks ja muudeks otstarveteks; arstite, koduapteekide ja sidumismaterjali soetus asutistele, mis ei kuulu ravi-sanatoorsete ja ravi-veterinaarsete asutistele hulk; haigete laste ja invaliidide sanitaar-hügieeniline talitus ja korrasust hügieeni alal (seep, saun, juukselõikuse, hambaharjad ja -pulber, voodikottide täitmine jt.); pesupesimine lastekodudes, -sõimedes, haiglates, invaliidide kodudes jt. asutistes; inventuuri teostamine; maksude tasumine; majandusliku väikeinventari soetus (vt märke 12. art. juurde), mis ei kuulu inventuuri kandmisele; koosolekute, nõupidamiste ja konverentside majanduskulud; pakkimiskulud;

- e) kulud veevahendite üürimiseks ja üllalpidamiseks; oma veevahendite üllalpidamine (sõidu- ja veeautod); veevahendite üürimine majanduslikkudeks otstarveteks (vee, küttepude ja muu küttematerjali, prahi, lume jt. vedu, samuti toiduainete kohaletoimetamine ravi-sanatoorsetele asutustele, invaliidide kodudele, lastekodudele ja -sõime-de, samadele asutustele arstite, sidumismaterjali, mineraalvete, seerumi, vaktsiini jt. kohaletoimetamine).

Töötasu tallipoistele, autojuhtidele ja teistele kes töötavad asutuste veevahenditel, tuleb kanda 1. art. alla;

- f) vastavalt NSVL RKN määrusele 3. veebr. 1938. a. (NSVL MK nr. 7, 46.

art.) kohaliku eelarve alusel tegutsevate asutuste vara vabatahtliku kindlustuse kulud.

4. artikkel. Lähetused ja ametisõidud.

Sellesse artiklisse kuuluvad:

- a) sõidukulud, päevarahad ja tasud ruumide üürimiseks ametisõidu kestel;
- b) töötajate paigutuskulud: vastavalt kehtivatele seadustele kolimis- ja sõidukulu ning päevarahad;
- c) kulud lähetusteks kursustele, õppeasutistesse, koosolekutele, nõupidamistele ja konverentsidele;
- d) kulud, mis on seoses rahvakohtude hooajaliste väljasõitudega;
- e) igasugused kulud ametisõitude alal. Kulud lähetusteks teadusliku iseloomuga koosolekutele, nõupidamistele ja konverentsidele, samuti igasugused sõidud teaduslikuks otstarbeks tulevad kanda 5. art. arvele.

NSVL RKN määrusega 3. veebr. 1935. a. (NSVL SK 1935. a. nr. 10, 81. art.) asutiste ja organisatsioonide pearaamatupidajatele on pandud vastutus kindlustusmaksude õigeaegse ja täieliku kinnipidamise eest lähetatud tööliste, teenistujate, insener-tehniliste töötajate jt. lähetuste aruannete alusel (reisijate sünd-kindlustuse kohaselt), kusjuures kõik nende maksude kinnipidamata jäänud summad tasub asutise või ettevõtte pearaamatupidaja. NSVL RKN on teinud NSVL Rahanduse Rahvakomissariile ülesandeks korraldada süstemaatiline kontroll nende määruste täitmiseks.

5. artikkel. Teaduslikud uurimistööd ja leiutused.

Sellesse artiklisse kuuluvad kulud:

- a) teaduslikkude koosolekute, nõupidamiste, konverentside ja teaduslikkude ekspeditsioonide alal;

- b) teaduslike uurimistööde jaoks (teaduslikkudele kabinettidele, kliinikute ja diagnostilistele laboratooriumidele) maksusega alla 10 rbl. igasuguste materjalide ja esemete soetus alal (reaktiivid, kemikaalid, seadmed, kolbid jt.), samuti katse-loomade soetus ja üllalpidamine alal;

- c) teaduslikkude tööde trükkimise ja väljaandmise alal;

- d) eriti teaduslikul otstarbel lähetuste alal;

- e) leiutuste alal.

6. artikkel. Õppekulud ja õpilaste tööpäevad.

Sellesse artiklisse kuuluvad kulud:

- a) mitmesuguste vahendite, kirjutustarvete (tint, kriit jt.), materjalide ja väikehinnaliste, maksusega alla 10 rbl. tarbvara soetus alal õpilaste ja aspirantide õppe- ja laboratoorseks tööks, samuti lastekodudes ja -aedades laste kasvatustöö alal;
- b) õppeotstarbeks katseloomade soetus ja üllalpidamine alal;
- c) õpilaste pideva tööpäevade alal; õppe-ekskursioonide alal;
- d) õppekavade, loengute ja kursuste komplektide väljaandmise ja soetamise alal;
- e) klassi-päevaraamatute, plankide jt. kooli asjaajamiseks vajalike materjalide soetus alal.

7. artikkel. Raamatute soetus raamatukogudele.

Sellesse artiklisse kuuluvad kulud:

- a) raamatute soetus alal asutuste, õppeasutuste ja koolide raamatukogudele;
- b) raamatute soetus alal avalike raamatukogude võrgule;
- c) raamatukogu-fondi kuuluvate ajakirjade ja väljaannete soetus alal;
- d) raamatute kättimise ja saatmise alal

8. artikkel. Õpilaste stipendiumid.

Sellesse artiklisse kuuluvad kulud õpilastele ja aspirantidele stipendiumide andmise alal.

9. artikkel. Toitlus.

(ravi-sanatooriumides, invaliidide kodudes ja lastekodudes, -aedades ning -sõime-des).

Sellesse artiklisse kuuluvad kulud:

- a) tootimete soetus alal haigetele ravi-sanatooriumides, invaliidide kodudes ja lastekodudes ja lastele lastekodudes, -aedades ning -sõime-des;

- b) abimajapidamistele saadud toiduainete eest tasumine alal.

10. artikkel. Ravimite ja sidematerjali soetus.

Sellesse artiklisse kuuluvad kulud:

- a) igasuguste ravimite ja sidematerjali soetus alal sanatoor- ja veterinaar-asutistele (kulud ravimite, apteegi- ja sidevahendite soetus alal muudele asutistele kantakse 3. art. arvele);
- b) samadele asutistele mineraalvete, seerumite vaktsiini jt. soetus alal;
- c) röntgeniülevõtte ja analüüside jaoks materjali soetus alal, samuti muude asutustes tehtud analüüside eest tasu-

mise alal (oma laboratooriumi puudumisel);

- d) doonorite tasud;

11. artikkel. Õppevahendite soetus ja parandus.

Sellesse artiklisse kantakse kulud koolide ja muude õppeasutuste kabinettide ja laboratooriumide õppeasutuste soetus, kohaletoimetuseks ja remontimiseks, nimelt: õppeabinõud katsete sooritamiseks füüsika, keemia ja muude õppeainete alal; mõõteriistad, geomeetria ja muude õppeainete õppemudelid; kollektsioonid, diaposiitivid, igasugused riistad õppeotstarbeks; kaardid, tabelid pliidid jt. õppeotstarbeks; kino- ja raadioaparaadid, samuti muusikariistad õppeotstarbeks.

Samasse artiklisse kantakse kulud õppe- ja teaduslikkude eriseadmete (aparaadid, masinad, tööpingid jt.) soetuse, vedude ja remondi alal teaduslikes ja teadus-uurimisasutustes.

12. artikkel. Seadistuse ja inventari soetus ning parandus.

12. artiklisse kuuluvad eelarveliste asutuste kulud soetuse, remondi ja kohaletoimetamise alal:

- a) koolipingid, raamatukapid ja muu klassimööbel, demonstreerimislaud ning tömbekapid;

- b) laudad,apid, toolid, nagid, seinakellad, eesriided, büstid, portreed jt.;

- c) majapidamise riistad, samuti tehnilist riistad, mis ei kuulu kasutamisele õppeotstarbeks;

- d) kõrgiriistad, keedunõud ja puhvite seadistud;

- e) tuleõrje seadistud, arvutusvahendid, kirjutusmasinad jt.;

- f) veevahendid.

Esialgsed seadistuse kulud, mis paigutatakse kapitälmahutustele hulka, kantakse ühes kapitälmahutuste kuludega 13. art. arvele.

Tarbvara hulka ei kuulu kiiresti kuluvad (ei kesta üle ühe aasta) esemed juhtudel, kui nende maksus on alla 10 rbl. selliste esemete soetus kulud kantakse vastavalt muude kuluartiklite alla. Näiteks: retortide ja katseklasside soetus tehnikumi laboratooriumile kantakse 6. art. alla, kuid samade esemete soetus teaduslikule laboratooriumile kantakse 5. art. alla; lambitahvid, -klaasid, elektripirnide ja igasuguste majapidamise ja tehniliste riistade soetus, mille tarvituse kestus on alla ühe aasta, kantakse 3. art. arvele.

Esimesed aga, kuigi nende maksus on alla 10 rbl., kuid mille tarvituse kestus on üle ühe aasta (raudkanad, kirved, saed, labidad, laternad, puunumad, kõrgiriistad jt.), samuti pehme tarbvara (ihupes, voodipesu, kõõpisesu) kuulub tarbvara hulka, mistõttu nende soetuskulud tulevad kanda 12. art. alla.

13. artikkel. Kapitälmahutused.

Sellesse artiklisse kuuluvad kulud, mis on kinnitatud kapitälmahutuste plaanis.

Kulud seadistuse ja tarbvara soetus alal, mis seaduse kohaselt ei kanta kapitälmahutustele hulka tulevad kanda vastavalt 11. ja 12. art. alla.

14. artikkel. Kulutused väljaspool plaani.

Sellesse artiklisse tuleb kanda kapitälremondi ja väiksemate uute ehitistööde kulud, mis on ette nähtud NSVL RKN määruses 19. sept. 1935. a. (NSVL SK 1935. a. nr. 49, 417. art.) ehituskulude kohta, mis teostatakse väljaspool kapitälmahutuste plaani, ja selle määruse täienduses 4. nov. 1935. a. (NSVL SK 1935. a. nr. 60, 487. art.).

Kulud, mis tehakse seadistuse ja inventari alal vastavalt ülalähendatud määrusele, kanda vastavalt 11 ja 12. art. arvele.

15. artikkel. Muud kulud.

Seda artiklit tuleb kasutada võimalikult piiratud. Sellesse artiklisse tuleb kanda need kulud, mis kuuluvad eelarvesse võttes kehtivate seaduste põhjal, kuid mida ei saa võtta 1.—14. artiklitesse, nimelt kulud:

- a) kultuur-haridusliku iseloomuga meetmete (õrjute) alal haigetele, õpilastele, lastele ja invaliididele (vestluste, loengute ja näituste korraldamine, õhtute ja kontsertide organiseerimine ja toostamine, teatrite ja kinode külastamine, õpperingide korraldamine koolides jt.), samuti rahvahariduse alal raamatukogude kulud ja muude kultuur-massiliste meetmete kulud lugejaskonnas;

- b) revolutsiooniliste pidupäevade korraldamise alal laste õppe- ja raviasutistes ja õpilaste, haigete, laste ja invaliidide kodudes;

- c) kehakultuuri ja kehakultuuri-massiliste meetmete ning õppeasutuste alal staadionide ja liuväljade kulud, spartakiadide, võistluste jt. korraldamine), samuti väljaspool kooli riigikaitse massitöö alal;

- d) õpilaste autasude alal;

- e) proteesimiste alal;

- f) eelarve summadest dotatsioonid andmise alal üksikutele sotsiaal-kultuurilistele asutistele (lasteadele, -sõimele, kultuur- ja puhkeparkidele, teatritele, ühiselamutele).

Märkus: Paragrahvide nomenklatuur ilmub lähemas numbris.

J. Bahmat

Plaan-Finantssakonna juhataja

E. Vilde aktus Tallinna Õpetajate Seminaris

Esmaspäeval 5 märtsil korraldas Tallinna Õpetajate Seminari Kirjandusring aktuse Ed Vilde 80 sünnipäeva tähistamiseks. See oli seminari noortele sügavaks ja meeldivaks elamuseks.

Ed Vilde suurest isiksusest kõneles Fr. Tuglas. Suure vaimustusega tervitas aktuse kogunenud õpilaspere armastatud kirjaniku. Dir. Selmeti lühikeses avarõnna järele astus kõnepulki Fr. Tuglas Jättes kõrvale kõik üldtuntu ja loetu, kõneles ta isiklikest kohtumistest Ed Vildega. Ta kõneles inimesest, kes oli suur võitleja, väsimatu töömees, vaimustav orator, leppimatu mässumees ja parandamatu optimist — seda kõike ühes isikus. Kõneleja selgitas, kui võrratult vaesem olesks olnud eesti kirjandus Ed Vilde „Mäeküla piimamehe“, „Pisuhäna“ ja „Mahtsa sõjaga“. Määratu tähtsuse andis kõneleja ka asjaolu, et Ed Vilde ise leidis võimaluse oma teoseid uude trüki kohendada ja korrigeerida. Sügava kahtsusega mainis ta asjaolu et

Ed Vilde ei õnnestunud kirja panna meile kultuur-ajaloosist nii väärtuslike meenuare. Suure kirjaniku elu oli nii elamus- ja sündmusrikas, tööpinge ja energia nii ammendamatu, et ta 68-aastasena tundunud veel elujõulise noormehe.

Fr. Tuglase ettekandele järgnes Ed Vilde jutustise „Minu esimesed triibulised“ meeldiv eitus harjutuskooli õpilasele J. Jurnalt. Sooja vastuvõtu leidsid ka seminari muusikaringi kvarteti ettekanded: „Toomed on järve rannala“ ja „Mu südame sünnimaa“, nagu Ed. Griegi klaveripalagi. Lõppõnna õpil. Talu avaldas südamliku tänu lugepeetud kõnelele Fr. Tuglasele, et ta võimaluse leidis seminari kuulustada, ja avaldas lootust, et võimalus näha armastatud kirjaniku palest palgesse ei jää viimaseks.

Kui meenutame oma kooliaastaid, siis vahel astub meid mõistame millesse elamus- või meie noortele kohtumise „Väikesed Illimari“ autoriga, kes kõneles meile isiklikest kokkupuutest „Pisuhäna“ ja „Külmale maale“ autoriga.

Õppetöö vaheaeg 25. märtsist -- 1. aprillini

Hariduse Rahvakomissari poolt antud juhendi kohaselt 1944/45. a. kooliaasta kevadise õppevaheaja kohta on Hariduse Rahvakomissariaadile alluvalis koolis 1944/45. kooliaasta kevadine õppevaheaeg 25. märtsist — 1. aprillini (incl.). 24. märtsil on III õppeveerandi lõpp ja teatelehtide andmine õppeudukuse kohta. Õppeveerandi viimasel päeval lõpeb õppetöö 4. tunniga. II vahetuses töölalvaks koolides lõpeb õppetöö III õppeveerandi lõpul 23. märtsil viimase tunniga.

ENSV Hariduse Rahvakomissari KÄSKKIRI nr. 260.

Kohaliku õhu- ja gaasikaitse korraldamise ja organiseerimise tehnikumides, keskkoolides, mittetäielikes keskkoolides, kutekoolides ja algkoolides.

Eesmärgiga organiseerida koolides Kohaliku Õhu- ja Gaasikaitset (KÕ), et valmistada ja kindlustada kooliõpilaste ja õpetajate koosseisu ning materialsete varade kaitset vaenulise lennuea õhurünnaku puhul ja õhurünnaku läbi tekitatud kahjude kõrvaldamist.

K ä s e n:

1. KÕ kindlustamiseks koolis organiseerida kooli kui objekti KÕ staap.

2. Objekti KÕ jõudude ning vahendite juhatajaks on kooli direktor või juhataja, kes isiklikult vastutab kooli õhukaitse korraldamise ning õpilaste ja pedagoogilise koosseisu väljaõppe eest.

3. Objekti KÕ juhataja vastavalt NSVL RKN määrusele 2. juulist 1941. a. ja ENSV RKN määrusele 6. jaan. 1945 on kohustatud:

- a) Objekti KÕ operatiivkava välja töötama ja seda kooskõlastama KÕ jsk staapide kavaga, mis määrab jõudude tegevuse õhurünnaku ajal;

- b) korraldada õpilaste ja administratiiv-pedagoogilise koosseisu väljaõpet ja ettevalmistust KÕ normide järele;

- c) korraldada korra-alahoidu ja hoiatusteadeid vastuvõtmist ning edasiandmist;

- d) korraldada kooliruumide pimendamist;

- e) korraldada esmaabi ja gaasikaitse andmise võimalust vigastatuile;

- f) korraldada kahjutulede ärahoidmist ja kustutusvahendite korrasolekut ning taastamistööd salkade komandode organiseerimist;

- g) korraldada kaitsehitiste (varjendite) kasutamiskõhlikkust ja neisse viivate teede varumist viitesõidetele;

- h) korraldada, et „Käitumise juhisi õhualarhi korral“ oleks nähtavatesse kohtadesse välja pandud.

4. Objekti KÕ juhatajal viivitamatult astuda ühendusse KÕ jsk staapidega. Kõigis küsimustes talitada NSVL RKN määruse järele 2. juulist 1941. a. ja ENSV HRK poolt antava ajutise juhendi järele.

5. Eeltähendatud KÕ korralduste läbi viimine lõpetada 1. aprilliks 1945 ja viivitamatult ette kanda KÕ staapi — kooli asukoha järele.

6. Objekti KÕ juhatajal. kooli direktoril või juhatajal teha ettekanne kirjalikult 12. aprilliks maakonna või linna haridusosakonnale tähendatud KÕ korralduste täitmiseks.

7. Käesoleva käskkirja täitmise kontrolli panem HRK KÕ vaneminspektorile (A. Keskküla).

- Järjekindla kontrolli tulemustest minule ette kanda.

7. märtsil 1945. a.

J. Nuut

Hariduse Rahvakomissari

Hariduse Rahvakomissari korraldus, mittetäielikele kesk- ja kutekoolidele õpetusjuhutamise vältimiseks

1. Kõikides alg- ja mittetäielikes keskkoolides ja kutekoolides koolide juhatajal korraldada märtsis ja aprillis kaks loengut kummaski kuus õnnetusjuhutamise vältimiseks lõhkeainete läbi alljärgnevatel teemadel:

- 1) Miinide ja miinilõkete kasutamine kaansages sõjas.

2. Kuidas saksa vallutajad kasutavad miine rahulike nõukogude kodanike hävitamiseks.

3. Osavahimisi organisatsioonide ja kohaliku elanikkonna ülesandad saksa vallutajate alal vabastatud maa-alade demineerimise ja sõjasaagi kogumise töös.

4. Missugust liiki miinid esinevad ja kuidas hoiduda miinide lõhkemise eest.

5. Vaenlase kurikavalaide võtteid üllatusmiinide kasutamisel.

6. Mispärast pole võimalik kasutada lõhkeaineid majapidamisotstarbeks.

7. Mispärast ei tohi puudutada käsi ja tankitorje granaati, mürsku, kapslit, lahingupadrunit, süüteseguga täidetud pudelit ja muid plahvatusohtlikke esemeid.

8. Mida teha suurtükimürsu, lennuki-pommi, miinipilduja miini leidmisel.

9. Mis otstarbel ja kuidas märgistatakse miiniväljaid, üksikud miinid ja ohtlikud esemed ning maa-alad.

10. Kuidas hoiatada lapsi miinide ja lahingumuna lõhkemiseoh